



YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN 89 §:n MUKAINEN ALOITE

Kuulutuksen julkaisupäivä

4.6.2021

Aloitteen tiedoksisaantipäivä

Aloitteen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 11.6.2021.

Aloitteen vireillepanija

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, osoite PL 86, 90101 Oulu, puh. 0295 038 000

Asia

Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen aloite Neova Oy:n Kuljunnevan ympäristöluvan muuttamiseksi, Haapavesi

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on laittanut vireille aloitteen Haapaveden kaupungissa sijaitsevan Neova Oy:n (aiemmin Vapo Oy) Kuljunnevan turvetuotantoalueen ympäristöluvan nro 25/08/2 (Dnro Psy-2006-y-148) muuttamiseksi. Aloitteen mukaan Kuljunneva sijaitsee entisen Litorinameren alueella, joten happamoitumisriski on suuri ja toiminnasta aiheutuva pilaantumisen vaara poikkeaa siten olennaisesti ennalta arvioidusta. Kuljunnevan ympäristöluvassa ei ole määräyksiä happamuusriskin hallinnasta, joten lupaa tulee muuttaa niin, että asetetaan lupamääräykset mahdollisten happamuushaittojen ehkäisemiseksi.

Kuljunnevan vesienkäsittely on ympäristöluvassa määrätty sulan maan ajalle, mutta päästöjen vähentämiseksi vesienkäsittelyä on tehostettava muun kuin sulan maan aikana esimerkiksi ympärivuotisella pintavalutuksella. Lupaa on muutettava tätä koskevilla määräyksillä.

Kuljunnevan ympäristöluvassa päästötarkkailu on ollut määrättyä lupakaudelle vähintään kahden vuoden ajalle. Lain muutoksen myötä lupakausi on päättynyt, eivätkä päästötarkkailumääräykset ole siten enää voimassa. Siksi lupaan on lisättävä määräykset päästötarkkailusta, jota tulee tehdä jatkossakin vesistöön kohdistuvan kuormituksen selvittämiseksi sekä vesienkäsittelyrakenteiden toimivuuden varmistamiseksi. Lisäksi tarkkailussa on hyvä huomioida alueen happamuusriski. Luvassa on tarpeen antaa valvontaviranomaiselle tarvittaessa mahdollisuus muuttaa päästötarkkailua.

Kuvaus toiminnasta ja toiminnanharjoittajan vastine aloitteeseen

Toiminnanharjoittaja Neova Oy on vastannut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen aloitteeseen, toimittanut aluehallintoviraston pyytämiä lisätietoja ja todennut vastineessaan ja antamassaan selvityksessä muun muassa seuraavaa:

Kuljunnevan turvetuotantoalueen kuntoonpano on aloitettu vuonna 2008 ja tuotanto vuonna 2010. Kuljunnevan ympäristöluvan mukainen pinta-ala on 83 ha. Kuljunnevan turvetuotantoalueen vedet johdetaan laskeutusaltaiden 1 ja 2 sekä pumppausaltaan kautta pintavalutus-kentälle 1 ja edelleen laskuojan 1 kautta Pyhäjokeen. Pintavalutus-kenttä on ollut vuoteen 2020 saakka käytössä sulan maan aikaan ja tällä hetkellä se on ympärivuotisessa käytössä.

Tuotantovuosia Kuljunnevilla on jäljellä arviolta 10–15 vuotta. Alue on kokonaan Neova Oy:n omistama. Ympäröivän maankäytön perusteella todennäköinen seuraava maankäyttömuoto on maa- ja metsätalouskäyttö. Jos jollain osa-alueella havaitaan merkkejä sulfidiperäisestä happamuudesta, pyritään tällä alueella mahdollisuuksien mukaan valitsemaan seuraava maankäyttömuoto, joka vaatii mahdollisimman vähän pohjamaan muokkausta, esimerkiksi kosteikko ja/tai metsätalouskäyttö tuhkalannoituksella.

Kuljunneva on ollut päästötarkkailussa vuosittain toiminnan alusta saakka. Tarkkailutulosten perusteella Kuljunnevalta lähtevän veden pH on vaihdellut vuosikeskiarvona välillä 4,4–5,7. Kuljunnevilla ei ole tehty happamuusriskiselvitystä. Alueen turvepaksuudet on mitattu vuonna 2017 Geologian tutkimuskeskuksen toimesta ja samassa yhteydessä on määritetty alueen pohjamaalajit. Lohkon 1 länsiosassa on potentiaalinen liejunkerros, johon liittyy happamoitumisriski. Potentiaalisella liejualueella turvepaksuus on 0,5–2 m.

Neova Oy:n mukaan Kuljunnevan happamuusriskin hallintaan voidaan varautua rajoittamalla toimintaa lohkon 1 potentiaalisella liejualueella ja normaalin käyttö- ja päästötarkkailun sekä omavalvonnan puitteissa. Tuotantoalueen pintaa ei uloteta 30 cm lähemmäksi lohkolle 1 esiintyvää potentiaalista liejunkerrosta ja tällä alueella tuotantoalueen ojia ei kaiveta syvemmäksi kuin on tuotannon kannalta välttämätöntä. Jos Kuljunnevan päästötarkkailussa havaitaan, että tuotantoalueelta lähtevän veden pH laskee pitkäaikaisesti alle tason 4,5 ja samanaikaisesti havaitaan sulfidien hapettumisesta aiheutuvia happamoitumisen merkkejä (kohonnut sähkönjohtavuus ja sulfaatit), happamoitumista aiheuttavan alueen kokoojaojiin tai pumppausaltaaseen tehdään kalkkikiviverhoiluja. Tarvittaessa myös mahdollisia hapettumiselle alttiita, kaivettuja kivennäismaita verhoillaan turpeella. Jos pH on edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta edelleen alhainen, voidaan harkita vedenpinnan tason nostoa niillä alueilla, joiden pohjamaa aiheuttaa happamoitumista. Mahdollisista toimenpiteistä sovitaan erikseen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Niinä vuosina, joina alueella ei ole päästötarkkailua, mutta alueella harjoitetaan tuotantoa, pH- ja sähkönjohtavuusmittauksia tehdään omavalvontana pumppausaltaasta ja tarvittaessa ojustosta 1 krt/kk heinä-syyskuussa otettavien näytteiden. Jos pumppausaltaalta lähtevän veden pH laskee pitkäaikaisesti alle tason 4,5 ja sähkönjohtavuus on yli 20 mS/m, toimenpiteet ovat samat kuin edellä on selostettu.

Neova Oy esittää seuraavia päästömääräyksiä. Pintavalutus-kentällä on saavutettava vuosikeskiarvona ilmaistuna vähintään seuraavat puhdistustehot tai enintään seuraavat lähtevän veden pitoisuudet:

Puhdistusteho	Lähtevän veden pitoisuus
Kiintoaine 50 %	7 mg/l
Kokonaisfosfori 40 %	30 µg/l
Kokonaistyyppi 20 %	2 400 µg/l

Raja-arvot voidaan laskea virtaamapainotteisesti. Luvan haltijan on ilmoitettava tarkkailukauden jälkeen raja-arvon ylittymisestä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja selvítettävä ylittymisen syyt sekä esitettävä mahdolliset toimenpiteet puhdistustehon parantamiseksi ja niitä koskevat suunnitelmat. Jos käsittelyvaatimuksia ei saavuteta seuraavanakaan vuonna, on luvan haltijan toimitettava sitä seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä

aluehallintovirastolle vesienkäsittelyn tehostamista koskeva suunnitelma, jonka perusteella aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä.

Asiakirjojen nähtävänäpito

Tämä kuulutus ja asiakirjat pidetään nähtävillä **4.6.–12.7.2021** aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

Mahdollisuus muistutusten ja mielipiteiden esittämiseen

Muistutuksia aloitteen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen). Muilla kuin asianosaisilla on oikeus esittää mielipiteensä aloitteen johdosta.

Ohjeet muistutusten ja mielipiteiden tekemiseen

Kirjalliset muistutukset ja mielipiteet voidaan esittää vapaamuotoisesti.

Muistutuksista tulee käydä ilmi seuraavat seikat:

- muistuttajan nimi, postiosoite, mahdollinen sähköpostiosoite ja puhelinnumero arkisin
- yllä mainittu aloitteen vireillepanijan ja aloitteen nimi sekä diaarinumero **PSAVI/1596/2020**
- mikäli muistutus koskee kiinteistöä, kiinteistön nimi, rekisterinumero, kiinteistörekisterikylä ja kunta
- ne hankkeeseen liittyvät asiat, jotka muistuttaja haluaa tuoda hakemusta käsittelevän lupaviranomaisen tietoon
- yksilöidyt vaatimukset sekä niiden perusteet
- muistuttajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei muistutusta toimiteta sähköisesti
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti, selvitys asiamiehen toimivallasta.

Muistutusten ja mielipiteiden toimittaminen ja määräpäivä

Muistutukset ja mielipiteet pyydetään toimittamaan **viimeistään 12.7.2021** ensisijaisesti sähköistä muistutuslomaketta käyttäen avi.fi/sahkoiset-lomakkeet tai sähköpostilla (kirjaamo.pohjois@avi.fi) tai kirjallisina postitse (Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristöluvut, PL 6, 13035 AVI). Tieto päätöksen antamisesta (pätöksen tiedoksiantokuulutus) tullaan lähettämään sähköpostitse niille muistutuksen/mielipiteen tehneille, joiden muistutuksesta/mielipiteestä ilmenee sähköpostiosoite.

Lisätietoja

Ympäristöylitarkastaja Anne Portaankorva puh. 0295 017 681 tai 0295 017 500.